

ROOMSCH-KATHOLIEKE STAATSPARTIJ.

Voorzitter van den Algemeenen Bond van R. K. Kiesvereeningen in Nederland is Mr. A. I. M. J. baron van Wijnbergen, te Arnhem; re Secretaris: A. M. J. E. A. baron van Lamsweerde, te 's-Gravenhage.

Program.

I. Buitenlandsche Zaken.

1. Zooveel mogelijk openbaarheid inzake het buitenlandsch beleid. Geen geheime verdragen.
2. Meer invloed der Volksvertegenwoordiging op het beheer der Buitenlandsche betrekkingen.
3. Bevordering der oplossing van internationale geschillen door middel van scheidsgerechten.
4. Uitbreiding der economische voorlichting uit het buitenland, o. m. door het aanstellen en uitzenden van meer beroepsconsuls.

II. Justitie.

1. Handhaving der christelijke beginselen in de huwelijks-wetgeving.
2. Vereenvoudiging der rechtspleging.
3. Hervorming van de handelswetgeving; in het bijzonder met betrekking tot de naamlooze vennootschappen, het wissel-, zee- en merkenrecht.
4. Wettelijke regeling van de administratieve rechtspraak.
5. Herziening der Kinderwetten. Uitbreiding der Overheidszorg voor het onderbrengen en opvoeden der misdadige en verwaarloosde jeugd, waarbij zooveel mogelijk gebruik worde gemaakt van het particulier initiatief. Sneller rechtspleging en doelmatige bestraffing der misdadige jeugd. Regeling van wettelijke gevolgen voor de ouders, die hun opvoedingsplicht verwaarloozen.
6. Algemeene regeling der rechtspositie van de ambtenaren.

III. Defensie.

1. Krachtige medewerking in den geest van de vredesnota van Z. H. den Paus met elk ernstig streven naar geleidelijke internationale ontwapening.
2. De organisatie van leger en vloot dient beperkt te blijven tot hetgeen noodzakelijk is voor de handhaving der neutraliteit en de verdediging der onafhankelijkheid.
3. Bevordering van maatregelen tot verheffing van het zedelijk leven bij land- en zeemacht.
4. Meerdere en aanhoudende zorg der Overheid voor de geestelijke en stoffelijke belangen van hen, die onder de wapenen zijn, ook in vredestijd.

IV. Financiën.

1. Krachtiger doorvoering van het beginsel van belasting naar draagkracht in het belastingsysteem; daarbij rekening houdende met de grootte van het gezin.
2. Indien versterking van middelen mocht noodig zijn, worde eene rechtvaardige verhouding tusschen directe en indirecte belastingen in acht genomen.
3. Bij belasting van het vermogen worde het roerend en het onroerend vermogen, zooveel mogelijk, gelijkelijk getroffen.
4. Herziening der financieele verhouding tusschen Rijk en gemeenten.
5. Geleidelijke afschaffing van indirecte belastingen op eerste levensbehoeften.

V. Onderwijs.

1. Herziening der wet op het lager onderwijs ter uitvoering van art. 192 der Grondwet.
- Feitelijke gelijkstelling van het openbaar en het bijzonder lager onderwijs.
2. Herziening der leerplichtwet, o.a. door uitbreiding van den leerplicht tot het zevende leerjaar en door verscherping van het toezicht op het schoolverzuim.
3. Afdoende regeling der salarissen van het onderwijzend personeel.
- Regeling van de wachtgelden ook voor bijzondere onderwijzers.
4. Doorvoering van de rechts- en financieele gelijkstelling, ook voor het voorbereidend, het middelbaar en het hooger onderwijs.
5. Steun van Overheidswege ter bevordering van de jeugdorganisatie.
6. Wettelijke regeling van het lager en middelbaar vakonderwijs en de vakopleiding, met financieelen steun van Overheidswege.

VI. Koloniën.

1. Geleidelijke uitbreiding van zelfbestuur en autonomie in de Koloniën.
 2. Behartiging der geestelijke en stoffelijke belangen van de inlandsche bevolking; inzonderheid door krachtige ondersteuning der missiën en bestrijding van het opiumgebruik.
 3. Ontginning van delfstoffen en ontwikkeling van de productiviteit der natuurlijke hulpbronnen, mede met aanwakkering van het particulier initiatief.
 4. Wijziging van art. 123 Regeerings-Reglement.
- Het artikel luidt:

De Christen-leeraars, priesters en zendelingen moeten voorzien zijn van eene door of namens den Gouverneur-Generaal te verlenen bijzondere toelating, om hun dienstwerk in een bepaald gedeelte van Nederlandsch-Indië te mogen verrichten.

Wanneer die toelating schadelijk wordt bevonden, of de voorwaarden daarvan niet worden nageleefd, kan zij door den Gouverneur-Generaal worden ingetrokken.

5. Financieele gelijkstelling van het particulier en het gouvernementsonderwijs.

VII. Onderwerpen van algemeen en maatschappelijk belang.

1. Bevordering der Zondagsrust.
 - Bestrijding der openbare onzedelijkheid.
 - Steun aan vereenigen, die verheffing der openbare zedelijkheid beoogen.
 - Maatregelen tegen het bioscoop- en schouwburggevaar en tegen het alcoholisme.
 2. Wettelijke regeling van het collectieve arbeidscontract; maatregelen tot voorkoming en beslechting van geschillen tusschen werkgevers en werknemers.
 3. Erkenning van Overheidswege van de organisaties van belanghebbenden als adviseerende college's bij het voorbereiden van sociale wetten en verordeningen.
 4. Wettelijke regeling inzake het deelnemen van belanghebbenden aan de uitvoering van sociale wetten.
 5. Maatregelen ter voorziening in den woningnood, waarbij vooral dient gelet op de behoeften van groote gezinnen.
 6. Zoodra de omstandigheden dat zullen gedoogen, geleidelijke terugkeer tot de vrijheid der bedrijven; buiten werking stellen der crisismaatregelen. In afwachting daarvan streven om door eene doelmatige distributieregeling den economischen toestand van ons volk op peil te houden en krachtig bestrijden van kunstmatige prijsopdrijving.
 7. Bevordering der technische ontwikkeling in landbouw, nijverheid en handel.
 8. Bevordering van afwatering, ontginning en landaanwinning.
 9. Bevordering der middelen van verkeer en vervoer, vooral ten platten lande.
 10. Bevordering van eigen nijverheid.
 11. Afdoende regeling der bezoldiging van het personeel in dienst der Overheid.
- A. Landbouw.*
12. Herziening der wettelijke regeling van het pachtcontract ter verzekering van de belangen en rechten der pachters.
 13. Herziening der Jachtwet.
 14. Opheffing der Heerlijke jachtrechten.

15. Bevordering van eigendomsverwerving door den gebruiker.
16. Bevordering van landbouwonderwijs.
17. Wettelijke regeling van financieele ondersteuning der landbouw-organisaties bij het streven naar ontwikkeling en opleiding der beoefenaars, zowel mannelijke als vrouwelijke, der verschillende takken van land- en tuinbouwbedrijf.

B. *Middenstand.*

18. Instelling van een afdeling voor den middenstand aan het Departement van Landbouw, Nijverheid en Handel.
19. Wettelijke regeling van financieele ondersteuning der middenstands-organisaties bij het streven naar verbetering van de vakopleiding in het algemeen en van het leerlingwezen in het bijzonder.
20. Streng keuring en controle op de levensmiddelen en streng wettelijke bepalingen stellen op het vervalschen daarvan.

C. *Arbeid.*

21. Bevordering der arbeidsgelegenheid.
Bestrijding van werkloosheid.
Wettelijke regeling van de arbeidsbemiddeling.
22. Wijziging van de wettelijke regeling van de arbeidsovereenkomst.
23. Uitbreiding der arbeidsbescherming, in het bijzonder met beperking tot den arbeidsduur.
Verbod van den arbeid der gehuwde vrouw in fabrieken en werkplaatsen.
Wettelijke regeling van den arbeid in de huisindustrie.
Bescherming der landarbeiders.
Verwerving waar mogelijk en noodzakelijk van den wettelijken acht uren arbeidsdag. Afschaffing van nachtarbeid der bakkers en van anderen noodeloozen nachtarbeid.
24. Herziening van de Ongevallenwet, ter verruiming van den kring der verzekerden in de industrie en uitbreiding der ongevallenverzekering tot landbouw, zeevaart en zeevisscherij.
25. Invoering der invaliditeitswet. Uitbreiding van de invaliditeits- en ouderdomsverzekering tot hen, die zelfstandig arbeid verrichten.
26. Invoering van de ziekteverzekeringwet. Opneming van de genees- en heilkundige behandeling.
27. Wettelijke regeling van de werkloosheidsverzekering.